

republicans i socialistes i alguns liberals.

El projecte s'aprova per majoria de vots. El remat, com sempre, va portar-se disciplinat.

Nota informativa: El rei va aplassar el viatge a Santander per a poder firmar la llei així que sortís aprovada del Congrés. I va esperar-se fins a la matinada del dia 7.

Què passarà?

Es difícil endevinar-ho. La majoria del país s'ha pronunciat en contra de la llei, malgrat la seva aprovació. La premsa està escandalitzada, però no creiem que de moment s'alteri l'ordre públic. A Madrid hi hagueren lleugers desordres, però la cosa per ara no passarà a més. Hi ha curiositat de conèixer l'aplicació de la llei per a veure fins on arriba la desaprensió d'un govern suïcida.

En l'ordre polític sí que podrien passar contingències. Sembla que els diputats d'esquerres no volen tornar al Congrés i això, digui el que vulgui en Villanueva, té molta importància. Es negar l'eficàcia de l'actual Parlament, puix sense oposició no té raó d'existir.

ESTEVE SARROCA

Notes i comentaris

13 de juliol de 1912

Es, aquesta, una trista efemèrides per a la nostra vila. Aquella nit — una nit fosca i plujosa, — gent incivil va cometre un acte que no té cap atenuant. Un any abans, a Sant Feliu del Llobregat la sang va córrer. Els hereus d'en Savalls, que enyoraven la guerra, es lluíren de debò allí. I la «batalla» de Sant Feliu menaçava reproduir-se a Granollers. Els fanàtics que anaren a aquella vila a córrer la pólvora, s'havien fixat en la nostra i esperaven fer de Granollers teatre de les seves heroicitats. Per a evitar-ho, la nit del 13 de juliol s'havia de fer un míting i acabà, tot just començat, en cruent tragèdia. Sense que res podés justificar-ho, els jaumins feren irrupció a La Unió Lliberal on es manifestaren tal com són. I, víctimes de la tragèdia, caigueren morts dos homes, un d'ells el nostre còrrigionari en Miquel Masó. Després, altres han anat caient, ferits de mort des d'aquella nit fosca i plujosa.

Tinguem per als desaparescuts un record pietós, i fem que els nostres actes, d'ara i de sempre, siguin constant reprovació del procedir d'aquella gent incivil.

....

Serà una sorpresa, per als molts que vénen a passar les tardes dels dies festius entre nosaltres, veure en les nostres botigues uns lletrers vermellorsos que diuen: *Descanso dominical: Cerrado*.

Es que l'alcalde s'ha proposat fer complir la llei, cosa que, parlant en plata, vol dir que

ha començat seriament per a ell un calvari, si és que de debò vol que es compleixi. Perquè, fa tant bonic fer burla de la llei! Oh, i és tant plaent deixar a la dona i als aprenents a la botiga, el diumenge a la tarda, i trobar després unes pessetes més en el calaix! Tothom, el que més i el que menys, ja ha rumiat com ha d'implir-la, la llei. I la rojor dels cartellots semblarà feta a posta perquè no es transparenti en ells la vergonya de veure com és de negra l'ànima de molts botiguers.

Nosaltres hem sigut aprenents i l'hem viscuda la vida del pobre betes-i-fils carregat de duros i de gana. I són tants els betes-i-fils que hi hà en el món, que si l'alcalde no ha sigut aprenent i no ha gosat quatre anys de descans dominical fent volar els coloms i treballant en l'aseo del galliner, no el creiem prou capàs de aconseguir que cada diumenge a la tarda puguin respirar una estona amb tota llibertat les dones dels nostres botiguers i els aprenents que glateixen i es migren, en el portal de la botiga, veient com passen els que tenen la sort de treballar en fàbriques o tallers.

....

La Comarca, en son darrer número declara les seves simpaties per l'Orfeó Granollerf. I fa una ressenya verídica e imparcial de la festa que aquesta important secció de «La Unió Lliberal» va celebrar la nit de Sant Pere. Com és lògic, l'Orfeó va cantar molt malament; i tot plegat va ésser un fracàs. Hi van faltar els *vftores, lílles, hurras, cascadas de aplausos, torrentes de entusiasmo desbordante, ovaciones trepidantes e inanerrables* i altres excessos més que fan tant boniques e *ingentes* les festes que es fabriquen, per a regal de l'esperit, els del «Centre Catòlic». I als savis de La Comarca no els va plaure que el nostre Orfeó — que ells estimen molt — cantés *La mort de l'escolà*. Com igualment s'haurien dolgut si no s'havés cantat la cantat la sentidíssima elegia del mestre Nicolau, o una obra del mateix gènere, profundament religiós.

Res, cada hù estima a la seva manera!

....

Els savis de La Comarca deixant-se portar del seu excessiu amor al nostre Orfeó, senyalen que hi havia errades en els cartells anunciadors de la festa. Són els únics que poden fer-ne d'això, de correctors, perquè fins ara la gent es creia escriure bé escrivint *El asombro de Damasco* i *La nit de l'Amor*, per exemple, i ells — o el què és igual, els que redacten els programes del «Centre Catòlic», — han descorbet, des del dissabte passat, que la sarçuela d'en Luna es titula *Sombra de Damasco* i que la popular obra d'en Rusiñol i en Morera, es diu *La nit de la Mort*.

Això sí que és ser savil

....

En aquesta nota no es creguin pas que seguim parlant dels savis de La Comarca. No! Serà un comentari a la memòria d'en *Cara brut*, el gós filarmònic que l'estrignina l'ha fet víctima de la seva galofreria. I que no s'ofengui ningú perquè fem la *necrologia* d'un gós. Què té d'estrany, això, aquí on hi ha qui diu que aviat semblarà una *jauría suelta*?

Altremet, el nostre *heròdi* se'l mereix un comentari, perquè ell almenys no mocejava a ningú per compte d'altre; ell, dignificava la classe. I era de la classe superior. Tenia més intel·ligència ell sol, que molts directors de *diarls*, o d'això que hi hà qui en diu *diarls*. I era amic dels seus amics, dels músics. On eren

ells, en *Cara brut* no hi faltava. Anava als assaigs en les hores d'*acadèmia*; assistia a les passades, als concerts i als balls; feia de convidat en les festes de carrer i anava d'augment a les festes majors, sempre que no havia de prendre bitllet de ferrocarril. Els semblarà estrany, però ell coneixia els alcaldes de tota la comarca, els saraistes de més renom i sobre tot les cuines de tots els hostals de la rodalia. No havia avorrit el pollastre i el conill, encare, però poc se n'hi faltava. I la més bona condició que l'adornava, era la seva cordura i el no malparlar de ningú. Ah! Ell no ho feia això que es veu cada dos per tres, que un gós es posa a lladrar en contra del seu amo, després que s'hi ha enfitat! Oh, i molt menys encare l'hauria mocegat! Era gós, però no mereixia ésser-ho.

Nosaltres, que en la nostra vida només hem sentit passió per a criar *papes marietes*, ens dol que en *Cara brut* no hagi deixat successió coneguda, i no ens defugim de treballar per al foment de la cria de gossos, si són com ell.

PER TERRES ANDALUSES

FILOSOFIES CIUTADANES

Però, és que és una virtut, la caritat, o és un egoisme de l'esperit que creu desfer-se d'una gran responsabilitat al practicar la suposada virtut?

Veieu — per exemple — un senyor elegantment vestit que entra en un restaurant i es posa a menjar. Un pobre des del carrer, amb cara de llàstima i ademans d'home cansat de tot, li demana una almoïna. Al cap d'una estona, el senyor elegant que menja, es treu una moneda de coure i la dona al captaire.

Quins movils l'han impulsat a realitzar aquell acte caritatiu?...

Ha sigut perquè la visió miserable i bruta del pobre li donava mal gust a les viandes o perquè profunditzant més, comprèn els desnivells socials i ha volgut enganyar a la consciència donant almoïna al pobre, és dir, per a acallar un remordiment que li neix?...

En tots dos casos, es porta com un perfecte egoista, com un home sense escrúpols que accepta l'existència de la misèria, no procurant curar-la, sino alimentant-la, donant-li medis per a que continui signant amb una gran culpa a la Humanitat, egoistament organitzada.

O és, pot-ser, que posseeix, aquell senyor, la virtut de la caritat i es condol de la desgràcia d'aquell miserable acceptant-la com una cosa fatal, impossible d'evitar, apaïbant-la momentàniament per a fer el què s'en diu una obra de misericòrdia?...

Fa mal fet. Per a seguir el camí de Crist, dona una moneda als pobres, quan el què hauria de procurar és que no existissin. Tants invents, tant Progrés, tanta civilització que ha guanyat l'Humanitat i encare continua tant miserablement organitzada, amb els mateixos egoismes de sempre, amb l'imperfeció dels primers temps.

I es celebren esplèndides *Kermesses* i s'organitzen *Festes de la Flor*, i sotscripcions i Tómbols benèfiques; totes aquestes festes on la Caritat es disfrega amb indumentària luxosa i coverta de joies. Així, el què pot lograr, és augmentar la misèria, organitzant-la industrialment. Alguns casos s'han donat i es donen, de pobres professionals!...